

BERNARD SZCZECH

KOŚCIÓŁ ŚW. KATARZYNY W WOŹNIKACH

w świetle nieznanej wizytacji z 1662 roku
oraz innych inwentarzowych zapisów
z lat 1663 - 1701

BERNARD SZCZECH

**KOŚCIÓŁ ŚW. KATARZYNY
W WOŹNIKACH**

**W ŚWIEŹLE NIEZNANEJ WIZYTACJI Z 1662 ROKU
ORAZ INNYCH INWENTARZOWYCH ZAPISÓW
Z LAT 1663 – 1701**

BYTOM 1999

„Biblioteczka Wiedzy o Mieście i Gminie Woźniki”

AGENCJA WYDAWNICZA ŁUKASZ SZCZECH

10-99/1122/3

15.06.

41

K 131 394
925253 II

ISBN 83-911810-1-4

Słowo wstępne

Bogactwem kulturowym naszej Ziemi zachwycano się wielu. Przed kilkunastoma dziesięcioleciami odkrywał ją Józef Lompa, niedawno skrzętnie opisywał jej dzieje Ludwik Musioł, zajmowali się nią i inni. Nie wszystko jednak co pozostało z ich dorobku twórczego jest nam znane, nie wszystko też co przed laty zapisano dochowało się do dnia dzisiejszego.

Wiele bezcennego, często nie poznanego jeszcze materiału historycznego skrywają archiwa państwowe i kościelne a także kolekcje znajdujące się w posiadaniu prywatnych osób. Czas jest jednak nieubłagany. To co przed wiekami stworzone zostało ręką ludzką, ginie. Rozsypują się stare dokumenty, przez co bezpowrotnie znika część nas samych i jednocześnie ulatuje pamięć o naszej tożsamości.

Pomimo trudności z jakimi spotykamy się na co dzień, oddajemy w ręce Szanownych Państwa kolejną publikację z cyklu: Biblioteczka Wiedzy o Mieście i Gminie Woźniki. Dzięki życzliwości a często także i pomocy materialnej Zarządu Miasta i Gminy Woźniki, możemy przybliżyć kolejne ciekawostki z przeszłości naszej Ziemi. Będziemy starali się to czynić także w przyszłości, odgrzebuując zapomniane wydarzenia sprzed lat i przedłużać żywot powstałych przed wiekami dokumentów.

Kończąc niech mi wolno będzie podziękować księdzu Romanowi Pilorzowi, proboszczowi kościoła parafialnego w Woźnikach, za umożliwienie korzystania z oryginalnych zapisów źródłowych.

W Szombierkach
w maju 1999

Bernard Szczech

Niedawno, bo w roku 1997, minęło 650 lat od chwili zapisania najstarszej znanej nam dzisiaj wzmianki o istnieniu kościoła parafialnego w Woźnikach. Informacja ta pomieszczona jest w zapisach kolektora generalnego na Węgrzech i w Polsce z poboru świętopietrza w dekanacie bytomskim za rok 1347, których to oryginał przechowuje się w zbiorach Archiwum Watykańskiego¹. Zapis ten nie oznacza jednak, że kościół woźnicki powstał dopiero w tymże, 1347 roku i podobnie jak wymieniony 27 lat później kościół w Lubszy² (1374) był obiektem sakralnym znacznie starszym niż zachowane o nim informacje. Brak wzmianek we wcześniejszych zapisach źródłowych o wspomnianych wyżej kościołach, powodowany był między innymi położeniem Woźnik i Lubszy na rubieżach ówczesnego biskupstwa krakowskiego, pośród niezbyt gościnnych wtedy obszarów leśnych.

Wątpliwości nasze wynikać mogą wyłącznie z pytania, czy zapisy kolektorii świętopietrza odnoszą się do kościoła na Staromieściu, czyli tam gdzie znajdowała się pierwotna siedziba plebana woźnickiego, gdzie posadowiony jest obecnie drewniany kościółek św. Walentego, czy do kościoła św. Katarzyny, pobudowanego po założeniu nowego miasta, na nowym, wyżej położonym i bardziej suchym miejscu, przy obecnym Rynku. Nie zmienia to jednak faktu, że powstałe w pierwszej połowie XIV wieku zapisy świętopietrza, dotyczą istniejącej już wtedy na woźnickim gruncie fary, niezależnie od dokładnego jej umiejscowienia.

Znaczne oddalenie od ówczesnych centrów życia politycznego Woźnik, Lubszy, Boronowa czy innych osad, nie oznaczało ubóstwa zdarzeń na tym terenie. Wręcz przeciwnie. Nadgraniczne położenie sprzyjało rozkwitowi gospodarczemu i bogatej wymianie kulturowej. Często jednak położenie to także było przyczyną nieszczęść, w trakcie

¹ Monumenta Poloniae Vaticana. T. 1. Acta Camerae Apostolicae. vol II; Gromnicki.: Świętopietrze w Polsce. Kraków 1908. W roku tym pleban woźnicki zapłacił 2 skojce. Kilka lat później (1355) z Woźnik, z 12 skojcy ściągnięto 1 skojec i 8 denarów dziesięciny. (MPV II s. 412 – 413).

² Lubsza, wieś w gminie Woźniki położona 5 km na północny zachód od miasta.

toczonych - szczególnie w okresie średniowiecza - zbrojnych utarczek przygranicznych czy prowadzonych międzypaństwowych wojen, podczas których niszczone były dorobek wielu pokoleń zamieszkującej tu ludności. Wtedy to też bezpowrotnie przepadały dokumenty pisane, bez których trudno nam dzisiaj rekonstruować życie codzienne dawnych mieszkańców Woźnik, jak i okolicznych miejscowości.

Wstrząsy polityczne jak i religijne dotknęły w przeszłości także Kościół. Reformacja a następnie kontrreformacja w ówczesnym Kościele katolickim nie ominęła tak Woźnik³ jak i pobliskiej Lubszy⁴, gdzie za sprawą rodu Kamieńców, dziedziców tych miejscowości a jednocześnie kolatorów znajdujących się tam świątyń, dokonano zmiany konfesji tychże kościołów.

Z zapisów pomieszczonych w różnych dokumentach wiemy, że wprowadzona w Lubszy i Woźnikach kalwińska odmiana protestantyzmu przyczyniła się do obdarcia tych kościołów z ich dawnego, średniowiecznego wystroju jak i pozostałego inwentarza. Z okresu reformacji posiadamy jednak niewiele informacji dotyczących miejscowych kościołów, jako że Woźniki jak i Lubsza omijane były przez biskupich wizytatorów.

W przeprowadzonej z polecenia Jerzego kardynała Radziwiłła, biskupa krakowskiego wizytacji, dokonanej przez księdza Krzysztofa Kazimierskiego w dniach pomiędzy 19 a 26 listopada 1598 roku, skąpe informacje na temat sytuacji kościołów w Woźnikach i Lubszy spisane zostały w pobliskich Koziegłowach.⁵

W 1611 roku, ksiądz Piotr Skodziński, kolejny wizytator, przybył do dekanatu bytomskiego z polecenia księdza biskupa Bernarda Maciejowskiego, jednak jak się okazało, z dala omijał parafie opanowane przez innowierców, a te które wizytował potraktował w sposób niedbały.⁶

³ Szerzej na ten temat pisze Ludwik Musioł: Woźniki. Dzieje miasta od czasów najdawniejszych do połączenia z Macierzą w roku 1922. Opole 1971 s. 30-35.

⁴ O sytuacji kościoła w Lubszy w okresie reformacji i kontrreformacji oraz o przeprowadzonych tam wizytacjach pisze: Szczech B.: Lubsza. Szkice z dziejów gminy i parafii. Lubsza – Zabrze 1998.

⁵ Wojtas M.: Akta wizytacji dekanatów bytomskiego i pszczyńskiego, dokonanej w roku 1598 z polecenia Jerzego kardynała Radziwiłła, biskupa krakowskiego. Katowice 1938.

⁶ Tekst wizytacji opublikował ks. Franciszek Maroń w: Śląskie Studia Historyczno – Teologiczne. R. VI (1973) s. 319 – 331.

Kilka lat później, lecz już po wybuchu wojny zwanej trzydziestoletnią (1618-1648), górnośląskie parafie podlegające jurysdykcji biskupa krakowskiego wizytował w roku 1619 ksiądz Jan Fox, archidiakon krakowski. Mimo wzorowego prowadzenia wizytacji, jednak i on nie odwiedził *in situ* wszystkich parafii. Sytuację panującą w kościołach w Woźnikach i Łubszy, podobnie jak to miało miejsce w 1598 roku, opisał z oddali, w leżących na terenie biskupiego księstwa siewierskiego – Koziegłowach.

Wspomniana wcześniej wojna 30-letnia, okrutna w swych skutkach wojna religijna, uniemożliwiała jakikolwiek bliższy kontakt biskupowi krakowskiemu z podległymi mu na Górnym Śląsku kościołami. Pomimo przeprowadzonej w 1628 roku urzędowej restytucji kościołów w tej części Śląska, ich faktyczne przejęcie przez katolików nastąpiło z różnorakich przyczyn znacznie później, nawet po kilkudziesięciu latach.

W początkach maja 1657 roku, z polecenia Piotra Gembickiego, biskupa krakowskiego, przybył do dekanatu bytomskiego archidiakon krakowski ksiądz Mikołaj Oborski⁷, celem dokonania inspekcji poszczególnych, śląskich parafii biskupstwa krakowskiego. Nie znane są jednak przyczyny przeprowadzenia lustracji tylko niektórych kościołów. Pośród pominiętych parafii znalazły się Woźniki i Łubsza, pomimo iż od kilkudziesięciu lat kościoły te nie znajdowały się już w posiadaniu duchownych protestanckich⁸. Prawdopodobnie ksiądz Oborski zawezwany został do Krakowa z uwagi na panującą ówczesnie sytuację w Rzeczypospolitej. Nadmienić należy, że w samym tylko Krakowie przebywała jeszcze szwedzka załoga, stacjonująca w tym mieście od czasu „potopu” (1655), a która skapitulowała dopiero w sierpniu 1657 roku. Niedługo wcześniej, w dniu 14 lipca tegoż roku, zmarł biskup Piotr Gembicki i do czasu powołania na biskupi stolec w Krakowie nowego, będącego od 1655 roku biskupem przemyskim, podkanclerzego koronnego, księdza Andrzeja Trzebieckiego, administrowanie diecezją krakowską spoczywało w rękach księdza Mikołaja Oborskiego.

⁷ Mikołaj Oborski (1611-1689). Studiował teologię w Rzymie, dr obojga praw. Archidiakonem został w 1654, scholastykiem w 1670. Sakrę biskupią uzyskał 4.08.1658.

⁸ Wyniki wizytacji opublikował: Maroń F.: Materiały źródłowe do dziejów Kościoła w obecnej diecezji katowickiej. Protokoły wizytacyjne z 1657 r. [w:] Śląskie Studia Historyczno - Teologiczne. VIII (1975) s 293 – 314.

Kolejna wizytacja górnośląskich parafii, jak się przyjmuje, miała miejsce dopiero w 1665 roku, w ramach ogólnej wizytacji biskupstwa przeprowadzonej w latach 1664 – 1665. Z polecenia księdza Andrzeja Trzebieckiego⁹, biskupa krakowskiego, przeprowadził ją biskupi komisarz, ksiądz Aleksander Maciej Rudzki¹⁰. Miała to być faktycznie pierwsza dokonana na miejscu wizytacja kościołów w Lubszy i w Woźnikach, ale czy nią była?

Pomiędzy przechowywanymi archiwaliami, ocalałymi z pożogi jaka w 1798 roku ogarnęła i w krótkim czasie strawiła miasto Woźniki, na woźnickiej farze znajduje się księga inwentarzowa,¹¹ spisana w 1664 roku przez księdza Zgorkowicza¹², proboszcza woźnickiego. Ten niezwykle cenny manuskrypt zawiera także wiele odpisów nieznanych z innych przekazów dokumentów powstałych jeszcze w XV wieku. W księdze tej znajduje się także wcześniejszy, pochodzący z 1662 roku, uważany za sporządzony ręką księdza Wiewiorkowica¹³, inwentarz kościoła św.

⁹ „Visitatio exterior in decanatu Bythomiensi facta A(nno) D(omini) 1665” opublikował: Maroń F.: Materiały źródłowe do dziejów Kościoła w obecnej diecezji katowickiej. Protokoły wizytacyjne z 1665 r.” [w:] Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne IX (1976). (Woźniki i Lubsza s. 286 – 287).

¹⁰ Aleksander Maciej Rudzki, ksiądz, dr teologii i obojga praw, proboszcz parafii św. Katarzyny w Andrzejowie, autor pracy na temat tego kościoła, opublikowanej w Rzymie w 1650 roku.

¹¹ „INVENTARIUM BONORUM MOBILIIUM ET IMMOBILIIUM, Fundorum, Foundationum, Privilegiorum, Proventum: Perceptarum et [...] Legatorum et rerum perenni memoria dignorum Ecclesiae Parochialis S. KATHARINAE Virginis et Martyris in Oppido WOZNIKI confectum sub Parochialatu et Pasto-ratu meo PAULI JOANNIS ZGORKOWIC A'o D'ni M DC LXIV die vero in festo S. Margarethae Virginis. Ad Majorem DEI GLORIAM et BMV omniumq. SS HONOREM et Exaltationem S. Matris Catholicae”.

Oprawna w tekturę księga formatu: 30 x 18 cm przechowywana jest w archiwum parafialnym w Woźnikach.

¹² Ksiądz Paweł Jan Zgorkowicz Urodził się prawdopodobnie w Woźnikach. Proboszcz w Woźnikach od 11 czerwca 1663 do 1709 roku. W 1664 roku założył (zaginione) księgi metrykalne oraz w tym samym roku inwentarz kościelny. W ostatnich latach swego urzędowania podupadł na zdrowiu.

¹³ Ksiądz Adama Wiewiorkowicz, pleban w Woźnikach, był następcą księdza Jana Kruzelowica. Przybył do Woźnik jeszcze przed 1653 rokiem z Koziegłówek, gdzie był altarystą (Zobacz: *Zapis w wizytacji z 1665 dotyczący Koziegłówek*). Był już proboszczem, gdy spłonęła plebania w 1653 roku, a którą to odbudował w następnym roku. Zmarł w 1663 roku.

Katarzyny w Woźnikach, którego tekst jest obiektem naszego zainteresowania. Z pobieżnej analizy wynika, że początkowe zapisy inwentarza powstały w trakcie zarządzanej przez Andrzeja Trzebieckiego, biskupa krakowskiego, wizytacji, którą przeprowadzono w dniu 9 maja 1662 roku, przez działających wspólnie: Mikołaja Jeziorkowica, dziekana bytomskiego a jednocześnie plebana w Grodźcu, Andrzeja Znojeckiego, plebana w Koziegłówkach oraz Stanisława Pychowica, plebana sąsiedniej parafii, w mieście Koziegłowy.

Zachowany dokument pomimo iż sięga swoim rodowodem 1662 roku, nie jest jednak autografem księdza Wiewiorkowica. Jest to późniejszy wypis dokonany z zaginionego - prawdopodobnie w trakcie pożaru Woźnik w 1798 roku - oryginału, powstały najwcześniej w 1664 roku, spisany ręką woźnickiego plebana Pawła Jana Zgorkowica, następcy Wiewiorkowica.¹⁴ Zapisy wizytacji 1662 roku uzupełniane były następnie przez księdza Zgorkowica o nowe informacje, które notował aż po ostatnie lata XVII wieku. Są one nieocenionym, w większości jedynym źródłem do poznania woźnickiej wspólnoty parafialnej, darczyńców jak i bogatego w dzieła sztuki wyposażenia kościoła św. Katarzyny w Woźnikach przed pożarem miasta w 1798 roku.

Wydając dokument nie ingerowaliśmy w tekst z wyjątkiem rozwiązania abrewiacji, szczególnie w tekście łacińskim. W polskich fragmentach zapisaliśmy małą literą wyrazy wszędzie tam, gdzie nie istniała konieczność stosowania litery dużej. Dokonałiśmy tłumaczenia łacińskiej części tekstu, które z konieczności umieszczone zostało, na końcu; po zapisie oryginału, natomiast część pozostałych w uproszczonej formie podaliśmy w przypisach.

¹⁴ „Inwentarium Omnium & Immobilium Bonorum, Fundorum, Foundationum, Privilegiorum, Legatorum & Rerum perenni Memoria dignorum Ecclesiae Parochialis, Tituli Sanctae Catharinae Virginis & Martyris in Civitate Wozniki; (...) Anno a Partu Virginis M.DCCC” księdza Szymona Michała Zasadzkiego, wspomina nieznaną księgę inwentarzową założoną przez ks. Adama Wiewiorkowica w 1661 roku. Prawdopodobnie jest to błąd w datacji. W XIX wieku, ks. Jacobus Ender dopisał: „*Illum Inwentarii Librum P(lebanus) Joannes Zgorkowic 1664 conscripsit*”.

Anno Domini 1662 : die 9 May

Confectum est Inventarium Eccl(esi)ae¹⁵ Parochialis Woznicen(sis), muratae cum turri Tituli S(ancti) Catharinae Virg(inis) et Martyr(is) tegulis bene tectae: Idq(ue) ex iniunctione Ad(modu)m R(everendi) D(omini) Nicolai Jeziorkowic, plebani in Grodziec, Decani Bytomien(sis), Andreae Znojecki, plebani in antiqua Kozięgłowy: Stanisłai Pychowic, plebani Kozięgłowien(sis), qui quidem R(everendi) D(omini) ad uisitandas eccl(esi)as Decanat(us) Bytomien(sis) destinati erant ex mandato Ill(ustrissi)mi, ac R(everend(issi)mi D(omi)ni Andreae Trzebicki, Dei et Ap(osto)licae sedis gra(tia) Ep(iscop)i Cracovien(sis) et Ducis Severiae. Ut enusquisq(ue) parochorum conficiat Eccl(esi)ae suae inventarium, et clare annotet, cui(us) cura et sumptu imagines, apparatus et ornamenta Eccl(esi)ae confecta et sacro usui dicata sunt: et primo: Eccl(esi)a sup(ra)dicta dealbata e(st) intus et extra A(nn)o D(omi)ni 166(1) cura Ad(modu)m Rev(erendi) D(omini) Adami Stanisłai Wiewiorkowic, plebani instituti Woznicensis, sumptu famatorum Consulis et totius communitatis. [*Mentiti sunt! Ex legatis et eleemosynis dealbata est, quas eleemosynas furari solebant ut Judas furfur locutorum(..)*]¹⁶ Item: In eadem Eccl(esi)a altare maius sum columnis deauratis antiquitus, in medio depicta est imago S(anctae) Catharinae Virgi(nis) et Martyr(is), cura(m) et sumptu R(everendi) D(omi)ni Adami Wiewiorkowic plebani; partim etiam sumptu civium, partim ex eleemosyna: Superius in eodem altari est imago Crucifixi D(omi)ni Nostri in tabula; In super vertice altaris est imago S(ancti) Michaelis tenentis dextra gladium, leua uero manu bilancem sculpta.

Ciborium cum clausura, ubi asservatur Sacra Synaxis, a lateribus imagines S(anctis) Evangelistar(u)m depictae. In medio Eccl(esi)ae super trabem erecta est figura Crucifixi D(omi)ni N(ostri) sculpta; a laterib(us) adstant imagines B(eatae) M(ariae) V(irginis) una, altera S(ancti) Joan(nis) Evangelistae iuxta more(m) et ritum eccle(sia)ru(m).

¹⁵ Nawiasami okrągłymi oznaczono rozwiązanie skrótów (abrewiacji).

¹⁶ Uwaga zanotowana na marginesie karty innym charakterem pisma.

Nawiasami kwadratowymi oznaczono w tekście późniejsze dopiski – uzupełnienia i uwagi.

In maiori choro imagines in tabulis depictae, ex una parte Annuntiationis B(eatae) M(ariae) V(irginis) et nativitatis Chr(ist)i; ex altera Saluatoris in horto orantis et flagellationis. In altera tabula imagines S(ancti) Stanislai et Nicolai, superi(us) Dormitionis B(eatae) M(ariae) V(irginis), ibidem collocata et imago depicta reformata, quae erat in capella B(eatae) M(ariae) V(irginis) in tabulis S(anctis) Catharinae et Barbarae penes eandem imaginem. Ex altera parte Coronationis Saluatoris N(ost)ri et Virginis dolores, superi(us) affixa imago Praesentationis Saluatoris N(ost)ri in telo depicta.

Aliud altare penes capellam S(anctae) Annae ex antiquo in tabula depictae et deauratae: Ibidem imago ad instar B(eatae) M(ariae) V(irginis) Cęstochovien(sis) depictae in tela donatae a Nobili D(omi)no StanislaŃ Chrzęstowic, Teloneario Kozięgłowięsi, reformata ex sumptu donationis debiti euicti aliqua ex parte a famata D(omi)na Cathar(in)a Struskowa per R(evere)ndu(m) Adamum Wiewiorkowic. Huic imagini appensa sunt coralia donata a Nobili D(omi)no Alberto Woiciechowski, in Ligota¹⁷ sculteti.

In Capella imago est Passionis Chr(ist)i in tela depicta. Item figura Resurrectionis; item figura Crucifixi sculpta: Item Crucifixus deargentatus, qui collocatur in altari maiori p(ro)pter celebratione(m) Sacrificij; item sunt etiam ad alia altaria duo simplices crucifixi celebrationi Missae inseruientes¹⁸

Zakristia sklepista, drzwi drewniane blachą żelazną obite, z zamkiem z wrzęciądzem y kłotką. Drzwi także dębowe do kościoła staroświeckie z kłotką tylko bez zamku.

Calices. Kielichów dwa, jeden zdawności deauratus intus et extra tot(us). Drugi argenteus cum deaurata cuppa, od niegdy sławnego Pawła

¹⁷ Ligota Woźnicka, wieś w parafii Lubsza, oddalona 2 km na północ od centrum Woźnik, obecnie w składzie miasta.

¹⁸ Wolne tłumaczenie powyższego fragmentu umieszczone jest na s. 23 – 24.

Woisyka, miescanina Woznickiego sprawiony; uterq(ue) habet sua(m) patinam.

Monstrantia. Monstrantia mosiǳzowa deaurata w słońcu in uno circulo. Melchisedech argente(us) deaurat(us), pes miedziany. Superior circul(us) cum radiis deargentatus. A to ex donatione niegdy nieboscyka Pana Adama Smukiera, miescanina woznickiego. Mise miedzianey posrebrzoney na tę Monstrantią. Reliquum się dokupieło y rzemieśnikowi zapłaciło ex sumptu Ad(modu)m R(evere)ndi Adami Wiewiorkowic, parochi pro tunc existens, partim etiam ex eleemosyna piorum hominum.

Crux procesionalis argentea. Crucifix albo raczey krzis srebrny od J(eg)o M(oś)ci P(ana) Woiciecha Gniewosza, arrendarza na ten czas woznickiego, iednak za staraniem J(ego) M(iłości) X(iędza) Adama Wiewiorkowica sprawiony iest do konca; reliquiae w nim S(więtego) Mauricego martyris inclusae.

Casulae. Ornatow pięć: jeden od nieboszczyka P(ana) Balcera Matłaga, miesczanina woznickiego, sprawiony. A ten jest biały, hatłasowy, podszyty płótnem bronatnym. Drugi czerwony pstry, od nieboszczyka Wacława miesczanina woznickiego. Trzeci białopopielaty hatłasowy cum rubea columna od pana Jakuba Zgorkowica, miesczanina woznickiego sprawiony, podszyty płótnem czerwonym. Czwarty bronatny po nieboscyku X(iędzu) Kruzelowicu¹⁹ zostany. [*Piąty brunatny z cyrwoną kitaicaną columną Anno 1665 od urodzoney P(ani) Sadowskiej alias Zuchowskiej darowany*]. Piąty [*N(ota) b(ene) szosty*] requiałny axamitny z starego axamitu wybiianego, passamony koło niego białe szychowe złociste, podszyty czerwonym płótnem. Ten kupiony iest z workowych pieniędzy. Te wszystkie maia stuły y manipuły.

¹⁹ Książd Jan Kruzelowic był drugim po ks. Janie Gorzkowskim plebanem w Woźnikach, po okresie reformacji. Z urodzenia Woźniczanie. W zachowanych zapisach w księgach miejskich często spotyka się rodzinę Kruzel już od wieku XV poczynając. Urzędował w latach 30 i 40-tych XVII wieku. Zmarł w Woźnikach. Pozostał po nim ornat w kościele w Woźnikach.

Pluuiale. Kapa iedna białopstra nędzowa od P(ana) Jana Długaia miescanina woznickiego sprawiona.

Bursae. Burs szesc: dwie białe, dwie czerwone, dwie requialne iedna cum pallis iedna pstra.

Vela. Vela szesc: trzi iedwabne; dwoie płocienne wyszyte iedwabiem, szoste hałaszkowe bronatne od J(ej) M(oś)ci P(ani) Zalaszkowskiej darowane. Item siodme białe kitaikowe z koronkami złotemi w szrzodku imie Maria wyszyte; Item osme za mnie darowane rąbkowe z cyrwonym wyszycim od Paniey Anny Zgoninowey alias Potępianki.

Corporalia. Corporałow 2

Mappae. Obrusy na wielki ołtarz trzi; z siadkami dwa, z koronkami trzeci. Cwilichowych obrusow pięć, dwa pstre przerabiane staroswieckie, trzi prostey roboty. Ctery obrusy stołowe, które rozni podarowali. Małych obruskow cwilichowych starych pięć.

Cindones. Rantuchow siedm. Dwa z koronkami białemi, trzeci wyszyty iedwabiem trzemi stronami. Cwarty czerwono wyszyty od nieboski Holewiney. Cwarty rąbkowy, biało wyszywany od Jewy Jarząbkowey alias Mrąkowey. Piąty rąbkowy biało wyszywany od Cathariny Dyrdzikowey alias Polakowny: Siodmy rąbkowy biało wyszywany koronką dokoła od Paniey Ewy Zgorkowey darowany. Item Randuski na krzcielnicę płocienne prostego płotna.

Mantilia. Ręcznikow 4 cwilichowych trzi pstre, ieden biały.

Superpellicea. Komze dwie

Albae. Alby ctery jedna nowa ze leonczyny koscielney, trzi stare z chomerałami. Paszy trzi, dwa białe niciane, trzeci włoschowy.

Antependiae. Antependia troje iedno od Pana Jakuba Zgorkowica kitaikowe złotoczerwoney maści. Item obicie od tegosz mręgowate na ambonę.

Baldachim. Baldachim z frandzlą iedwabną czerwoną ex eleemosyna.

Vexilla. Chorągwie dwie czerwone od nieboscyka Macieia Cichego, mieszanina woznickiego. Item dwie brązowe od P(ana) Jana Kochmana mieszanina wo(żnickiego). Item dwie chorągwie małe starodawne brązowe.

Antependiae. Antependia nad zwyczaj pomienione iedno staroswieckie pstry czerwone lazurowe. Item jest ieszcze iedno mazelanowe zielone.

Albulae. Komeski dwie dla ministrantów. Fartuszków na Krucifiks cztery, trzy płócienne ieden czerwony.

Portatilia. Portatyliów trzy, konsekrowanych. [*iednego się pożyczano do Lupyse²⁰*]

Baptismatae. Chrzcielnica kamienna, darowana od Je(go) M(o)ści P(ana) Wojciecha Wilgockiego. Kociołków trzy miedzianych do chrzcielniczki ieden, drugi pro aqua benedicta, trzeci ad fores eccl(es)iae pro aqua benedicta; omnes ex eleemosyna.

Velamen. Zasłona na ołtarz wielki z płótna czerwonego ex eleemosyna.

Campanae. Dzwony trzy, czwarty signatek. Wielki dzwon A(nn)o D(omi)ni 1659 przelany. Starych dwa.

Campanulae. Dzwonków maluczkich trzy.

Lagena. Flaszka cynowa kwartowa dla wina iedna.

Ampullae. Ampułki cynowe stare cztery.

²⁰ Portatyli wypożyczono do kościoła pod wezwaniem św. Jakuba Starszego w Lubczy.

Szafa dla chowania apparamentow kościelnych, sprawiona za pieniądze workowe kościelne.

Thuribulum. Trybularzow dwa, ieden dawniejszy od P(ana) Jakuba Zgorkowica, drugi od pana Jana Tyrałowica, oba mosiężne.

Candelabra. Lichtarz mosiężny przed wielkim ołtarzem wisący z kielką święcników, od P(ana) Jakuba Zgorkowica darowany. Lichtarzow dwa cynowych maluśkich od P(ana) Jana Mrockowskiego. Lichtarzi drewnianych 6 par, dwie parze carnych a drugie rozney farby. Supra cimborium dwa angiołków poźlocistych.

Rituale. Rituał y agenda y druga stara.

Psalterium. Psalterz z workowych pieniędzy kupione

Antiphonarium. Antiphonarz nowy oprawny w skórę cielejącą żółtą, na rogach cętkami kutryfałowemi obity, z karbony koscielney kupiony za flor(enów)¹³: [*W nim kart niedostaie na roznych mieiscach 10. A(nn)o 1663*].

Organa. Organy A(nn)o 1659 sumptu toti(us) communitatis²¹ sprawione. [*Mentiti sunt, ex registris enim patuit, comparata esse ex legatis Eccl(esi)ae*].

Missale. Mszał ieden dawny y stary.

Tegumentum feretri. Przikrycie na mary iedne sukienne kościelne sumptu omnium communi ciuiu(m) sprawione [*etiam mentiti ex pecunia legatorum comparatura*] Podwice albo raczey tuwalnie dwie, iedna płocienna od Catharziny Maslanceney, a druga rąbkowa, złotem szyta, od P(ani) Catharziny Tyrałowicowey. Skrzinia kupiecka w kosciele, od szwedzkiey woiny odbierana, okowana, ze dwiema wrzecądzami. Item zamek ingrychtowy z klamką darowany do kościoła od P(ana) Woiciecha Rudaska. [*Ten się dał do izby nowey plebanskiey A(nn)o 1666*] Mur

²¹ Organy sprawiono w roku 1659 nakładem całego mieszczaństwa

około kościoła, który parochiani daskiem pokrywaią.[y sumptem swoim oprawiać go winni: y biorą nań kazdorocznie od domow płatu półtora grosza].

Parochia. Plebania post incendium A(nn)o 1653 factum extracta a R(evere)ndo D(omini) Adamo Stanislaio Wiewiorkowic, plebano wozni(censi) A(nn)o 1654.²² Dwie izbie, iedna z starego dla celadzi, druga z nowego drzewa dla siebie. Puł stodoły y chlew ieden dla bydła, o(mni)a sumptu proprio parochiali zbudowano.

Anno autem D(omi)ni 1663 et quarto ego reformaui et ad auxi fabricas parochiales sumptu proprio, scilicet portam atry novam. Stabulum cum impluuiali nouum. Caminum cum furno nouum, et plurima alia reformaui et reparaui, cum praeter parietes nil aliud in parochia reperierim.²³

Scholae. Skoła ad cornu Eccl(esi)ae orientem uers(us)²⁴ zbudowana z drzewa, z komorą y chlewem.

Crucifix(us). Crucifix drewniany darowany do kościoła od Barthosa Sewca A(nn)o 1665-to.

Libri Varij tum in concionib(us) tum in iure post obitum R(evere)ndi Adami Wiewiorkowic intestati derelicti et per Ad(modu)m R(evere)ndum Nicolaum Jesierkowic Decanum Bythomien(sem), Ecclesiae Wozni-censi applicati, qui sunt:²⁵

1. Conciones polon: Birkowski, in folio.
2. Didaci Nisseni tom(us) 3 ti(us) in 4to.
3. Casus Toleti in 8uo.

²² Plebania po pożarze w roku 1653, odbudowana została przez ks. Adama Wiewiorkowica w 1654 roku.

²³ W latach 1663 i 1664 odnowiono przy pomocy rzemieślników i sprawiono nakładem parafian nowe drzwi do izb plebani, nową stajnię ze zbiornikiem (?), nowy piec z piekarnikiem oraz dokonano wielu napraw i odnowień z wyjątkiem tych usterek, których nie dostrzeżono

²⁴ „Skoła w narożniku kościoła od wschodniej strony...”

²⁵ Jak wynika z zapisu, ks. Wiewiorkowic zmarł nie pozostawiając testamentu. Pozostały po nim księgozbiór decyzją dziekana bytomskiego przeszedł na własność parafii. Znaczy to, że z chwilą tą udokumentowano zaistnienie biblioteki parafialnej w Woźnikach.

4. Didaci de la Uega in octauo p(ro) festis
 5. Postila Guliermi in 4to.
 6. Wędzidło na sprosne błędy Arianskie
 7. Didaci Nisseni tom(us) 1m(us)
 8. Homiliae Carthagenae in 4to.
 9. Thesaurus Bsouij in 4to.
 10. Jacobi de Voragine in 8vo
 11. Promptuarium Thomae Stapleton in 8uo.
 12. Tractatus de officio poenitentis Valery Reginaldi in parvo opere.
 13. Conciones in Evangelia D(omi)nicalia Didaci de la Vega in 8uo.
 14. Historiae Frosardi absque principio et fine.
 15. Breviarium Romanum in 4to et in 8uo, alterum lacerum
 16. Commentarii Starowolski in 8uo.
 17. Concion Didaci de la Vega in 8uo.
 18. Respondio Belarmini Cardin, in 8uo.
 19. Biblia antiquo charactere impressa in folio.
 20. Pars I-ma Nicolai Lirani in folio.
 21. Antonii Musae Prassandli de medicamentis in 8uo.
 22. Concilium Pauli Autore Fratre Paduano in 8uo.
 23. Scintillae seu loci communes authore D. Defensore in sedecimo.
 24. Sermones ansque principio in folio.
- Sunt et alij a dusti tempore incendii, qui parvo usui sunt.

Mappa. A(nn)o 1665 die vero 23 Nouembris. Famata Anna Węgrowa cuius wosnicen(sis) donauit mappam laneam finebrijs [...]umductam pro usu maioris altaris, quam eleemosyna ipse De(us) cum multo fauore ipsi recompensat.²⁶

Candelabra. A(nn)o D(omi)ni 1665. Pan Jan Łazinski, pisarz Zamku Woznickiego darował do kościoła dwie parze postawnikow na ołtarz snycerską robotą zielone farbowane.

Antependium. A(nn)o D(omi)ni 1666, Pan Jakub Zgorkowic darował materiej w kwiaty wzorzistey na antependium do ołtarza wielkiego łokci

²⁶ Anna Węgrowa, mieszcanka woznicka, podarowała kościołowi obrus wełniany na ołtarz główny.

dwanasie. Materia ta alia zowie się nędza; z teyze dało się zrobić antependium y iesce Stuka iey została na co inszego. Z workowych pieniędzy quam eleemosynam dicto Benefactor Omnipotens retribuere dignetur.

Tegumentum rubrum. A(nn)o 1666 P(ani) Anna Kruzelowa darowała na ambonę [.]łomitowe cerwone w koło koronkami obszyte pokrycie.

Graduale. A(nn)o D(omi)ni 1666 die 9 octobris kupiony iest Grad[u]ał nowy do kościoła farnego woznickiego za pieniądze koscielne.

Altare in Maiori choro nouum. A(nn)o 1666 die 9 Octobris. Pan Jakub Zgorkowic y Pan Jan Tyrałowic miescanie wozniczczy sprawieli spolnym kostem ołtarz nowy na czesc Nayswiętszey Panny Mariey y Bogarodzice Na wielkim chorze po prawey stronie którego ołtarza grunt iest carny a rzezbą [..]loresze y osoby rzezane, poźlociste. Za co im P(anie) Boże daj nagrodę wiekuistą.

Residentia Parochialis noua: A(nn)o D(omi)ni eodem 1666. Ego idem Paroch(us) tunc existens zbudowałem kostem swoim własnem nową residentią y mieszkanie dla siebie y successorow swych mianowicie Izbę z komorą y sienią y wszystkimi nalezytosciami. Item zbudowałem chlewik nowy z sopką

Pixis argentea pro Venerabili. A(nn)o D(omi)ni 1666 die 29 octobris Sprawila się Pixis srebrna p(ro) Venerabili S(acra)mento²⁷ ex eleemosyna piorum. Caeterum ex Carbona Ecc(lesi)ae dokupieło się. srebra dwanas-cie łotow rzemieślnikowi się zapłaciło y na poźlotę złota dało wagi ma w sobie pułtrzeciej grziwny srybra.

Imago S(anctissi)mae Trinitatis sculpta: A(nn)o 1666 Woiciech Gwiazda sprawiël do kościoła rzezany obraz Troice Świętey, który stawac ma na wierzchu ciborium na wielkim ołtarzu.

Velum supra ibidem sine ciborium. A(nn)o D(omi)ni 1666 die 3 no-vembris Sławna Pani Marianna Zgorkowicowna alias a domu Tyralanka

²⁷ Puszka srebrna do przechowywania Najświętszego Sakramentu.

bratową na ten czas moia dała na puskę; w ktorey się Venerabile chowa Velum z wisniowego hatłaszu obszyte srybrnó złocistym galonem w pos-
trzodku imię Jesus z tegoz galonku. D(eo) Opt(imo) Max(imo) retribuāt.

Missale. A(nn)o 1667 die 13 may kupiło się za pieniądze koscielne msal
requialny za flor(en) ieden polski.

Horeum novum Parochiale: A(nn)o eodem in Junio. Zbudowałem nową
stodołę w plebaniey, która kostuie floren(ów) polskich: dziewięćdziesiąt.
Ad honorem Dei et usum Successorum meorum.

Stabulum. A(nn)o 1669 aedificam nouum stabulum cum omnibus
requisitis penes usum horeum supradictum quod cedat ad honorem dei et
Successorum usum. A(nn)o eodem aedificam rursum medium horreum
praeter horreum supradictam et stabulum tertium. Item Ego idem tempore
Pastoratus mei [...] mei Parochialis residentiae hortulo [pomarium].²⁸

Antependium ex tela picta. A(nn)o 1669. Sławny Pan Gas[..] kupień
antependium [z] płotna malowanego czerwona farbą.

Mappa: A(nn)o 1669 Sławna Pani Anna Węgrowska darowała obrus z
koronkami na oltarz mały B(eatae) M(ariae) V(irginis)

Alba. A(nn)o 1669 Sławna Pani Marina Potempina ze Młyna²⁹ darowała
nową albę do kościoła.

A(nn)o 1669 P(ani) Anna Cicha darowała nowe comeski do kościoła.

Sindon. A(nn)o 1669 Thomas Sulowczyk oddał do kościoła farnego po
zmarłej Małżonce swej przescieradło we dwie połe około którego sąm
koronki y siatka przez postrzodek.

²⁸ W 1669 roku wzniesiono nową stajnię, stodołę a w ogrodzie przy plebani założono sad.

²⁹ Młyn Potempa zbudowany na Potoku Ligockim występuje na mapie księstwa
opolskiego Wielanda – Hommana z 1736 roku. Pierwotna osada Potempy vel Potempa (od
nazwiska rodowego Potempa) w późniejszym okresie zmieniła nazwę na Dyrdy (od
nazwiska rodowego Dyrda = Derda)

Crucula argentea. A(nn)o 1670 die 24 aprilis. Slachetna Pani Ewa Brząstowicowa darowała ex noto do s(więtej) Catharinis krzyżyk srebrny wszytek pozłocisty. Wiszi na obrazie S(więtej) Cathariny.

Antependium sericeum. A(nn)o eodem Sophia Zgorkowna darowała fortuch kitaicany cyrwyony na zasłonę obrazu Naswiętsz(ej) Panny na mały ołtarzik.

Superpellicea seu Roketa. A(nn)o 1670 in junio. Sprawilo się komża nową za koscielne pientądze kupiono rąbku y wspustki reliquuum koronki y swadce od uszycia zapłaciłem swoimi pieniądzmi

Piscinae Parochiales. A(nn)o 1670. Ego idem reparaui duas Piscinas deslatas Parochiales in Podstawie cum nouis tubis et cataractus pro commodo meo et successorum.³⁰

Celarium. A(nn)o 1671. Ego idem Paulus Zgorkowic P(arochus) W(oznicensis) aedificavi nouum celarium ex lignis querei et Pini in horto ad murum Cemiterij.³¹

Mappae. A(nn)o D(omini) 1671 in Festo Natiuitatis D(omi)ni N(ostri) I(esu) C(hristi) Regina Potempina darowała dwa obrusy z czerwonym wysywanem na małe ołtarziki kościoła farnego woznickiego y syrzinkę carno malowaną.

A(nn)o 1672 Gerzi Wilcek darował obrus płocienny domowey roboty. A(nn)o 1672 Sutorka Sophia darowała chustkę z carnem szyciem. A(nn)o 1672 Ewa Gwiazdzina dała kitaikę czerwoną na Resurectią przypasować do tego chorągiewkę. A(nn)o 1674 Jan Cholewa dał syrzinkę czerwono wysywaną na portatil. A(nn)o 1676 14 february Regina Potempcyna dała do kościoła farnego dwa obrusy płocienne z siadkąm dokoła obszyte na wielki y na mały ołtarz. A(nn)o eodem et die 14 februar. W(ł)odarka Błażejowa oddała obrus do kościoła [z] konopnego płotna.

³⁰ Odnowiono dwa stawy plebańskie na Podstawiu, z nowymi rurami i słuzami.

³¹ W ogrodzie przy murze cmentarnym wzniesiono w 1671 roku drewnianą piwnicę

Celarium. A(nn)o 1677 destructo ligneo celario quod in anno 1671 aedificaneram: Aedificaui aliud in eodem loco ex lapidib(us) muratum quod cedat Ad honorem Dei eiusq(ue) Eccl(esi)ae bonum et usum successorum meorum.³²

Crucifixus. A(nn)o 1679 in martio oddano Crucifixik po smierci Pana Franciska Moditiusa pisarza zamkowego do kosciola farnego na oltarzik nowy na wielkim chorze po lewey stronie wystawiony. Pan Bog niechay dobrodzie(jowi) zapłaci.

Solares argentei. Pani Jewa Brzastowicowa, woitowa z Koziegłow darowała Obrazowi Nayswiętszey Pannie także y Dzieciatku Jezusowi na głowy srybrne koronki w słoneczne promienie. Item na szyie pozłociste subtelne lancuszki, a to do oltarziku na wielkim chorze po lewey stronie. Boże iey nagrozd choinie.

Corona et calamus argentea. A(nn)o 1679 P(an) Jan Tyralowic na ten czas miescanin y celnik woznicki podarował y swoim kostem sprawił koronę świętey Katarinie na głowę a piro w rękę srybrne oboie wagi maią pietnascie łotow srebra P(an) Bog niech będzie zapłatą.

Cingulum et gladius argente(us). A(nn)o 1679 Pan Jan Oszicka furman z Glazowki dał cztery twarde talary na pasek y kord srebrny na obraz świętey Katharzinie, dołożyło się do tego sześć łotow koscielnego srebra y złotnikowi się zapłaciło. Wagi w sobie ma oboie pietnascie łotow srebra.

Casula noua. A(nn)o 1680 J(ego) M(ość) X(iądz) Mąchorowic wikary na zamku krakowskim w katedralnym kosciele darował do kosciola farnego woznickiego ornat nowy hatłaszowy z kwiatami. Item darował Msał nowy weneckiego druku w czarną capową compacture oprawny wszędzie po wierzchu pozłocisty. Pan Bog sam zapłaci. Msał kostuie dwanasce twardych talarów. A ornat także drugie dwanasce.

³² W 1667 roku, na miejscu zniszczonej piwnicy zbudowanej w 1671 roku z drewna, wzniesiono nową, murowaną z kamienia.

Restauratio Eccl(esi)ae. A(nn)o 1680 dało się kościół wewnątrz restaurować. Naprzód na małym chorze zniósło się stare podniebienie. A nowe na kształt sklepienia się stolarską robotą dało. Item drugie podniebienie nad nim proste z tarcic. Item okna trzi włoską modą się reformowało ze wszystkimi należytościami nowo zgruntu. Item framugę wszrod kościoła wykowano a inacey spodkiem zasklepiono. Item wszystek kościół dał się wytrynkować kształtnie y drzwi wykować w kaplicy. Item nową kazalnicę, drzwi dwoie nowych do kościoła y chor wielki tarcicami się dało obić pięknie a to za kościelne pieniądze iako położono iest w Regestrze kościelnym wydatkowym. Ad honorem Dei. Item wrotka się dały do babienca pod zwonnicą.

A(nn)o 1681 in martio oddał Voitek Panski Słodek po zmarłej swej małżonce Marinie do kościoła płocienną tuwalnkę wysywaną wkoło carnem iedwabiem w kwiaty. P(an) Bog iey duszy niech będzie miłosciw.

Picturae Ecclesiae. A(nn)o 1681 in adstate Eccl(esi)ae intus picturis diuersime de adornata est uidelicet depictus est chorus uterq(ue) maior et minor organa, ambona, confesionale, pulpitum, scamna fornix legnea in minori choro iuxta decorem qui omnib(us) in praesens patet. Praesentim in medio depicta est imago B(eatae) Mariae Virginis et imagines Sanctorum Virinum Catharinae et Barbarae.³³

Crucifix(us) Medio Eccl(esi)ae. A(nn)o eodem Joannes Tyrałowic et Joannes Osika uector de Głazowka curauerunt composito sumptu fieri fecit pingi in asseribus imaginem Crucifixi: Joannes Euangelistae et Beatae Mariae Virginis super trabem in medio Ecclesiae. Deus remoueret hanc eleemosynam.³⁴

Hortus D(omi)ni Jesu. A(nn)o 1681 in mense septemb(ris). Ślachetny Pan Walenty Mydłowski pisarz zamku woznickiego dał swoim kostem sprawić obraz „Ogroica Panskiego” w kosciele farnym na lewey stronie wielkiego choru za organami na murze. Pan Bog niech będzie nagrodą.

³³ W 1681 roku dokonano odmalowania wnętrza kościoła

³⁴ W tymże (1681) roku Jan Tyrałowic i Jan Osika, woźnica z Głazówki, wspólnym kosztem dali odmalować umieszczoną wewnątrz kościoła Grupę Ukrzyżowania

Casula nowa. A(nn)o 1684 in mense octobri Slachetny. P(an) Adam Dzielawski także y rodzony iego brat Pan Jan kupili y podarowali nowy ornat z wzor[z]istego adamasku. Kolumna srebrem haftowana a kwiaty iedwabne wysyte na niey koronki wkoło y na kolumnie srybro złociste. Pan Bog im tę tak wzacną kościołowi daną iałmuznę niech choiny m nagrodzi błogostawienstwem swoim.

Balteam. A(nn)o 1684. In decembri Jerzi Tyrałowic dał do kosciola farnego pas rycerski z cerwoney kitayki, francle iedwabne białe na koncach; wdłusz go iest na pięć łokci a to po nieboscyku bracie swoim Janie Tyrałowicu pozostały. De(us) remuneret Eleemosynam.

Altare nouum in maiori choro. A(nn)o 1687 in octobri. Sławny Pan Paweł Kruzel dał ołtarzik, który ociec iego dał snycerskim kunstem wystawić, pomalować, y pozłocić dostatecznie kostem tym, na który się wszyscy bracia y siostry zniósł y między sobą contract pewny uczynieli in A(nn)o 1686 die 17 juny.

A(nn)o 1693. Sprawieło się do kosciola turibularz, manipułe i pacifykał srebrny.

A(nn)o 1693 in September Pan Adam Dzielawsky miescanin Gorski sprawieł y podarował do kosciola parę blaszanych lechtarzy na mały ołtarzik.³⁵

Anno 1695 die 11 Decemb(ris) productum ad Visitationem Ecclesie et reuisum

Vladislaus Opacki
Archidiaconus Cracouiensis³⁶
m(anu) p(ro)p(ria)

³⁵ Jest to ostatni zapis dokonany przed wizytacją 1695 roku. Po nim, na tej samej stronie umieszczono jeszcze dwie niedatowane informacje: „Przewielebny X(iądz) Jędrzej Mąchorowic dał piatek złotogłowy na ciborium w którym się Venerabile chowa”, „Slachetny P(an) Adam Czerny Pisarz Panstwa Woznickiego kupieł dzwonek do S(więtego) Walentego”. Po nich zapisy się urywają. Dodać należy, że w innych zapiskach ks. Zgorkowic zanotował, że Adam Czerny fundował sygnaturkę do kościoła św. Walentego w 1701 roku.

³⁶ Nie znane są materiały z wizytacji kościoła w Woźnikach, przeprowadzonej 11 grudnia 1695 roku przez archidiacona krakowskiego, księdza Władysława Opackiego.

Tłumaczenie:

„W dniu 9 maja Roku Pańskiego 1662, sporządzony jest Inwentarz Kościoła Parafialnego pod wezwaniem św. Katarzyny dziewicy i męczenniczki w Woźniakach przez działających wspólnie, Wielce Czcigodnych Panów: Mikołaja Jeziorkowica, dziekana bytomskiego [i] plebana w Grodźcu, Andrzeja Znojeckiego, plebana w Koziegłówkach, Stanisława Pychowica, plebana w Koziegłówach. Czcigodni Panowie, w [prowadzonej] wizytacji kościołów dekanatu bytomskiego z postanowienia i polecenia Najjaśniejszego i Najczcigodniejszego Pana Andrzeja Trzebickiego, z Bożej i stolicy apostolskiej łaski, biskupa krakowskiego i księcia siewierskiego, sporządzenia przez proboszczów inwentarzy swoich kościelnych aby znane i zapisane było od kogo, czyją troską i kogo kosztem obrazy, sprzęty i ozdoby w kościołach wykonano i ofiarowano.

Wyżej wspomniany murowany z wieżą kościół, dobrze dachem pokryty, odnowiony został wewnątrz i na zewnątrz w Roku Pańskim 1661, staraniem ustanowionego proboszczem woźnickim, Wielce Czcigodnego Pana Adama Stanisława Wiewiórkowica, a kosztem sławnej Rady Miejskiej i całej społeczności [miasta]. W tymże kościele [znajduje się] także ołtarz główny z niegdyś złożonymi kolumnami, w środku [którego] jest malowany obraz „Św. Katarzyny dziewicy i męczenniczki” [sprawiony] troską i kosztem Czcigodnego Pana Adama Wiewiórkowica, plebana, częściowo także kosztem miasta, częściowo ze zbiórki pieniężnej. W górze tegoż ołtarza znajduje się obraz „Ukrzyżowania Pana Naszego” [malowany] na desce; szczyt ołtarza zwieńczony jest podobizną „Św. Michała [Archaniola]”: trzymającego w prawej ręce miecz.

Cyborium, gdzie przechowuje się Świętą Eucharystię, murowane z cegły z zamknięciem z namalowanym obrazem „Świętych Ewangelistów”. Pośrodku kościoła, na wznoszącej się w górę belce [tęczowej] umieszczona jest rzeźbiona figura „Ukrzyżowanego Pana Naszego” a obok, na murowanych, ceglanych ścianach znajdują się wyobrażenia: „Błogosławionej Marii Dziewicy” z jednej oraz „Św. Jana Ewangelisty” z drugiej [strony, zgodnie ze] zwyczajem i obrzędem kościoła.

W górze chóru malowane na deskach obrazy: z jednej strony „Zwiastowanie Najświętszej Pannie Marii” i „Narodzenie Chrystusa”, w drugiej strony: „Zbawiciel modlący się w ogrodzie oliwnym” i „Biczowanie”. Na innej desce (tablicy) wyobrażenia „Świętych Stanisława i Mikołaja”, a wyżej „Zaśnięcia Najświętszej Marii Dziewicy”. Tamże przy nich umieszczone są

odnowione, malowane na tablicach obrazy: „Świętych Katarzyny i Barbary” które [wcześniej] znajdowały się w kaplicy Matki Boskiej. Z drugiej strony: „Koronacja Zbawiciela Naszego” i „Matki Boskiej Bolesnej”, [a] wyżej przymocowany jest malowany na płótnie obraz „Ofiarowanie Zbawiciela Naszego”. Ponadto stary, na desce malowany i złożony [obraz] „Św. Anny”, zawieszony w ołtarzu przy kaplicy; tamże na płótnie malowane wyobrażenie na wzór „Matki Boskiej Częstochowskiej”, darowane przez szlachetnego pana Stanisława Chrzastowica, celnika koziegłowskiego, i odnowiony nakładem częściowej na tę potrzebę darowizny sławnej pani Katarzyny Struskowej przez Czcigodnego Adama Wiewiorkowica. Do tegoż obrazu przymocowane są korale, ofiarowane przez szlachetnego pana Alberta Woiciechowskiego, sołtysa z Ligoty. W kaplicy znajduje się malowany na płótnie obraz: „Męka Chrystusa”. Także figura „Zmartwychwstania”; Także rzeźbiona figura „Ukrzyżowania”; Także „Krucyfiks” srebrzony, który umieszczony jest w ołtarzu głównym przy odprawianiu ofiary [Mszy św.]; Znajdują się tam na innych ołtarzach także dwa zwyczajne krzyże, używane przy odprawianiu nabożeństw.”

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000719906

II 925253

Egz. archiwalny

SL